

Studeringe och examina i högskolans grundutbildning

2004

UF0205

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Högskoleväsende

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: Högskoleverket

Kontaktperson: Onni Tengner

Telefon: 08-5630 87 85

Telefax: 08-5630 88 00

e-post: onni.tengner@hsv.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: SCB, Enheten för högskolestatistik

Kontaktperson: Karin Arvemo Notstrand

Telefon: 019-17 66 66

Telefax: 019-17 70 82

e-post: hogskolestatistik@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till universitets- och högskoleregistret gäller enligt SFS 1993:1153 Förordning om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor (senast ändrad 1999:1418).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring sker enligt 3 kap 8 § SFS 1993:1153 Förordning om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor.

A.9 EU-reglering

Finns ej.

A.10 Syfte och historik

Syftet med uppgifter över studenter och examina i högskolans grundutbildning är att utgöra underlag för grundutbildningsstatistiken, att vara urvalsram för enkätundersökningar och att möjliggöra specialstudier, bl.a. genom sambearbetning med annan statistik.

Statistiken över studenter och examina i högskolans grundutbildning syftar till att belysa tillströmning till, närvaro i och utflödet från universitet/högskolor samt förändringar över tiden med läsår som referensperiod.

Uppgifter om nybörjare (till 1977 i form av inskrivningsuppgifter) finns från höstterminen 1956. Uppgifter om registreringar har samlats in från 1962 (de första åren är inte fullständiga) och uppgifter om examina finns tillgängliga från och med läsåret 62/63.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken över studenter och examina i högskolans grundutbildning används för att ge en allsidig statistisk belysning av högskolan, som underlag för planering, uppföljning och utvärdering av utbildningen, som urvalsram för specialundersökningar och underlag för internationell rapportering samt för uppdatering av registret "Befolkningens utbildning".

Användare är bl.a. Utbildningsdepartementet, Högskoleverket, universitet och högskolor, länsstyrelser och kommuner, forskare och media.

A.12 Uppläggning och genomförande

Studenter och examina i högskolans grundutbildning grundas på totalundersökning. Uppgifterna hämtas huvudsakligen från universitetens/högskolornas studieadministrativa system (LADOK). För högskolor som ej är anslutna till LADOK används blanketter eller disketter. Uppgifter om avklarade poäng lämnas av de högskolor som använder sig av LADOK:s studiedokumentationssystem.

Uppgifterna granskas och kompletteras vid SCB.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

–

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

För studerande och examina i grundutbildningen redovisas följande storheter:

- antal registrerade studerande
- antal högskolenybörjare
- antal nybörjare vid visst universitet/högskola
- antal programnybörjare mot yrkesexamen
- antal examina

- examensfrekvens och kvarvaro för högskolenybörjare
- examensfrekvens och kvarvaro för nybörjare på utbildningslinjer/program
- medianstudietid för examina
- högskolenybörjarnas sociala bakgrund och hemmets utbildningsnivå
- högskolenybörjarne med utländsk bakgrund
- andel med påbörjad högskoleutbildning vid viss ålder för kohorter.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningens huvudobjekt är studerande i högskolans grundutbildning och examina inom grundutbildningen.

Populationen utgörs av personer som är registrerade på minst en kurs vid universitet eller högskola under läsåret och för examina av uttagna examensbevis från grundläggande högskoleutbildning.

1.1.2 Variabler

- nybörjare, studieinriktning, hemort, social bakgrund (efter särskilt DI-tillstånd), studiemedelsutnyttjande, utbildningsbakgrund, studietakt (genomströmning)
- registrerade studerande, ämne, program som leder till yrkesexamen, nivå, kurstakt, ev. distansutbildning, kursort, avklarade poäng per ämne och nivå
- examinerade, typ av examen, boendeort

För samtliga huvudobjekt:

- kön, ålder, universitet/högskola

1.1.3 Statistiska mått

I huvudsak redovisas antals- och andelsuppgifter samt medelvärden (t.ex. medianålder).

En studerande räknas endast en gång vid varje summeringsnivå i statistiken. En studerande som t.ex. läser flera ämnen redovisas på varje ämne men på områdesnivå endast en gång (nettoräkning).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Högskolenybörjare, högskolanybörjare (nybörjare vid viss högskola), programnybörjare, registrerade, examina, universitet/högskola, område, yrkesexamensprogram, ämne, åldersgrupper och kön.

1.1.5 Referenstider

Referensperioden är läsåret och kalenderår.

1.2 Fullständighet

Populationen definieras av studerande i grundläggande högskoleutbildning (ej uppdragsutbildningar). Grundläggande högskoleutbildning definieras i SFS 1993:100, SFS 1993:221, SFS 1993:792 och SFS 1993:956. Den övertäckning som kan förekomma är att uppdragsutbildning inrapporteras till registreringsstatistiken och att klasslistor från kursens sista termin skickas till examensstatistiken utan att de som inte är färdiga stryks. Återkopplingar till högskolorna gör dock att de flesta felen upptäcks.

Uppgifter om avklarade poäng lämnas av de högskolor som använder sig av LADOK:s studiedokumentationssystem.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken över studerande och examina i grundutbildningen grundas på totalundersökningar. Det finns all anledning att anta att de uppgifter som redovisas håller hög kvalitet. De kommer till stor del ursprungligen från universitetens/högskolornas studieadministrativa register, som även ligger till grund för årsredovisningar och i förlängningen påverkar universitetens/högskolornas anslag.

Man bör lägga märke till att examensuppgifterna i SCB:s statistik endast omfattar *uttagna examensbevis som har rapporterats till SCB*. Studerande som avslutat sin utbildning, men som inte tagit ut examensbevis, kommer definitionsmässigt inte med i statistiken som därigenom underskattar antalet *fullgjorda utbildningar* vid universiteten/högskolorna. Ett antal examina rapporteras till SCB först året efter det att examensbevis utfärdades.

2.2 Osäkerhetskällor

Se ovan avsnitt 1.2

2.2.1 Urval

All statistik är totalräknad och därmed inte behäftad med urvalsfel.

2.2.2 Ramtäckning

Se ovan avsnitt 1.2

2.2.3 Mätning

Uppgifterna hämtas huvudsakligen från universitetens/högskolornas studieadministrativa system (LADOK). För högskolor som inte är anslutna till LADOK används blanketter eller disketter.

2.2.4 Svarsbortfall

Såväl LADOK- som blanketterrapporterande universitet/högskolor lämnar motsvarande uppgifter (dock på gruppnivå) till Utbildningsdepartementet. Där ligger uppgifterna till grund för resurstilldelning, varför det ställs stora krav bl.a. från RR att de är korrekta.

Uppgifterna granskas dessutom vid SCB och kompletteras.

Ofullständiga personnummer - främst för utländska studerande - ger bortfall vid sambearbetningar med andra register.

2.2.5 Bearbetning

Fel kan förekomma i högskolornas material, t.ex. vid datakörningar och vid SCB:s hantering av datamaterial från högskolorna. Fel kan också uppstå vid den manuella kodningen och dataregistreringen. Noggrann granskning av högskolornas primärmaterial görs och återkoppling till högskolorna i form av fellistor och kontrolltabeller skickas ut. Denna granskning leder ibland till att högskolorna kontaktas och att kompletteringar och rättningar sker.

2.2.6 Modellantaganden

–

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

–

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Terminsvis och läsårsvis (examinerade och avklarade poäng).

3.2 Framställningstid

Framställningstiden varierar från 3 till 18 månader beroende på redovisningsgrupp och typ av utdata/publicering.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen för serien Sveriges officiella statistik och annan statlig statistik (2003, SCB, Statistik 2003).

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

I och med högskolereformen 1993 har möjligheterna till jämförelse över tiden både för registrerade, nybörjare och examina försvåras. Reformen innebar att högskolorna fick större frihet att själva utforma sina utbildningar och endast ett 50-tal yrkesexamina samt tre generella examina återstår.

Under tidsperioden 1984-2001 har vissa högskoleenheter försvunnit eller organisatoriskt/administrativt förts till andra enheter. Det har också tillkommit några universitet och högskolor. Detta påverkar jämförbarheten över tiden.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Full jämförbarhet.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Uppgifterna om studerande och examina i grundutbildningen hämtas från universitets- och högskoleregistret som är ett totalräknat individbaserat register. Därmed finns möjligheter att samköra med andra register. Sam användbarheten är hög.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik över studerande och examina i grundutbildningen publiceras i fyra Statistiska meddelanden (SM); Studenter och examina i högskolans grundutbildning, Genomströmning och resultat i högskolans grundutbildning, Social bakgrund bland högskolenybörjare och doktorandnybörjare samt Utländsk bakgrund för studerande i grundutbildning och forskarutbildning.

Tabeller innehållande officiell statistik för grundutbildningen publiceras på SCBs hemsida (www.scb.se). På SCB:s hemsida och i SCBs statistiska databaser (SSD) läggs även annan grundutbildningsstatistik ut.

Uppgifter publiceras i Högskoleverkets årsrapport och NU-databas. Viss publicering sker också i tidskriften Välfärd och i faktablad.

Vissa tabeller redovisas i SCB:s publikationer Utbildningsstatistisk årsbok, Fickskolan och Vuxnas lärande

5.2 Presentation

SM-publikationer, som består av text, tablåer, tabeller och diagram, har ett omfång på cirka 30-100 sidor.

5.3 Dokumentation

Produkten dokumenteras löpande i SCB:s PC-baserade dokumentationssystem.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Statistikanvändare kan få specialbearbetningar gjorda under den tid som materialet bevaras på SCB (förnärvarande två år).

Det går också att, efter speciell prövning, få tillgång till aidentifierat primärmaterial.

5.5 Upplýsningstjänster

Berörd personal på SCB och Högskoleverket står till tjänst för information om statistik för högskoleväsendet.

2004-02-19